

побывал на приеме у Леонида Брежнева, чтобы ее вылечить, но власти не разрешили выехать за границу.

В 1950 г. Нина начала учиться в 1 классе Нивской семилетней школы, а 10 классов заканчивала уже в районном центре. Свой березовский период она провела у сестры Зинаиды. Тут девочка жила и ходила в среднюю школу № 1, где постепенно проявлялись ее поэтические способности. Именно здесь девушка решила пойти учиться в Минский педагогический институт иностранных языков на немецко-французское отделение. В 1960 г. ее мечта осуществилась.

Первое стихотворение Нины появилось в печати в 1963 г. в районной газете «Маяк коммунизма». С 1967 г. появится сознательное намерение писать на родном языке. Ранние произведения Нины Матяш посвящены ее маленькой родине: окружающей природе, людям, родственникам, соседней новостройке – новому городу Белоозерску. Поэтесса уже контактировала с сотрудниками издательства и посылала свои произведения в районную газету, в литературную рубрику "Криница".

Хочется сказать, что Нина Матяш была скромным и честным человеком. Возможно, она стала именно такой благодаря своим родным и близким людям, обстоятельствам. Сильная духом, неугомонная, она никогда не опускала рук, не останавливалась ни перед какими жизненными невзгодами и болезнями.

Список литературы

1. Матяш, Н. Попытка автобиографии / Н. Матяш // Литература и искусство. – 1993. – 17 сентября.
2. Ляшук, В. Проблемы полесской семьи в поэзии Нины Матяш / В.Ляшук // Педагогика. – 1999. – № 1. – С. 40 - 55.

Секция «БЕЛАРУСКАЯ МОВА І КУЛЬТУРА»

ПАЛЕСКІ ПЕРЫЯД У ЖЫЦЦІ ЯКУБА КОЛАСА

УА “Тродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт”

Будзякоў А.С., 4 к., 2 гр., МПФ

Кафедра рускай і беларускай моў

Навуковы кіраўнік – ст. выкл. Варанец В.І.

Надзвычай цесна звязаны з Беларускім Палессем жыццё і творчая біяграфія Якуба Коласа.

Улетку 1902 выпускнік Нясвіжскай настаўніцкай семінарыі Канстанцін

Міхайлавіч Міцкевіч прыехаў у вёску Люсіна (сёння гэта Ганцавіцкі раён) на працу ў мясцовую школу. Малады настаўнік горача ўзяўся за справу, лічачы, што адукацыяй шырокіх народных мас можна карэнным чынам палепшыць іх жыццё, абудзіць свядомасць народа і імкненне яго да свабоды. На аснове сваіх назіранняў Я. Колас напісаў нарыс «Аб сялянскіх пабудовах вёскі Люсіна Мінскай губерні Пінскага павета хатынскай воласці», у якім ярка паказаў асаблівасці ўкладу жыцця і побыту палескіх сялян. Колас актыўна падтрымліваў сялян у іх канфліктах з чыноўнікамі графа Патоцкага, каму належалі навакольныя землі, арганізоўваў лекцыі для простых людзей, шмат сіл аддаваў добраўпарадкаванню школы.

Стаўшы вядомым пісьменнікам, Я. Колас падтрымліваў перапіску з люсінцамі, дапамагаў ім у будаўніцтве новай сярэдняй школы. На яе будынку ў 1966 г. устаноўлена мемарыяльная дошка з надпісам: "У нашай в. Люсіна ў 1902 - 1904 гг. працаваў настаўнікам вялікі пясняр беларускага народа Якуб Колас (К.М. Міцкевіч) і напісаў аповесць «У Палескай глушы» аб гэтай вёсцы».

Увосень 1904 Якуб Колас пераехаў на новае месца ў вёску Пінкавічы, апісаную ў трылогіі «На ростанях». «Крокаў за сто ад школы шырокі выган даволі крута спускаўся да рэчкі Піне. За ракой раскінуліся неаглядныя балоты, дзе рос густы і незвычайна высокі трыснёг. Зарэчная балотная раўніна злівалася з небам і, здавалася, не мела канца краю» - так апісвае Колас гэты куток ў другой частцы трылогіі. Тут Я. Колас пражыў са жніўня 1904 па люты 1906 г.

Сёння сяло Пінкавічы - прыгарад Пінска. Побач з новай трохпавярховай сярэдняй школай на месцы былога народнага вучылішча пабудавана будынак, у якім размешчана школьная бібліятэка і музей Я. Коласа.

Калі пінкавіцкія сяляне па парадзе Коласа пачалі ў рацэ, якая належыць, як і ўсе астатнія, пану, лавіць рыбу, былі выкліканы казакі. Сялян арыштавалі і адправілі пад канвоем у Пінск. Разам з рыбакамі быў арыштаваны і Я. Колас, але, баючыся яшчэ вялікіх хваляванняў сярод сялян, настаўніка вызвалілі, аднак дырэкцыя народных вучылішчаў перавяла яго з Пінкавіч у Вярхмянскае вучылішча Ігуменскага павета (Чэрвенскі раён).

Багатыя ўражанні ад Палесся стварылі той жыццёвы багаж пісьменніка, які затым лёг у аснову многіх яго твораў. На ўсё жыццё Канстанцін Міхайлавіч захаваў у памяці вобразы Палескага краю, яго працавітых сціплых працаўнікоў. У 1952 г. Я. Колас пісаў жыхарам Пінкавіч: «Амаль паўстагоддзя мінула з тых дзён, калі я, тады яшчэ юнак, прыехаў у ваша сяло, у школу. У маіх вачах і сёння паўстаюць карціны Пінкавіцкіх ваколіц, зарэчныя прасторы балот, зарослых чаротам, і жыццярэдасны народ, хоць бедны і сціснуты панамі, царскімі чыноўнікамі, жандарамі і паліцыяй. Але

ўсё гэта ўжо далёкае мінулае ».

З'ехаўшы з Пінкавічы, Я. Колас не спыніў рэвалюцыйнай дзейнасці. 09/10 ліпеня 1906 ён прыняў удзел у нелегальным з'ездзе настаўнікаў, які адбыўся ў в. Мікалаеўшчына. За гэта Коласа звольнілі са службы і аддалі пад суд. 15 верасня 1908 Віленская Судовая палата, пасяджэнні якой праходзілі ў будынку Мінскага акруговага суда (Саборная пл., 14, цяпер пл. Свабоды), прысудзіла настаўніка да трох гадоў зняволення ў крэпасці.

Роўна праз 3 гады - 15 верасня 1911 г. Я. Колас выйшаў на волю. Пачаўся новы навучальны год. Каб атрымаць месца настаўніка, неабходна было мець пасведчанне "аб добранадзейнасці", у выдачы якога яму неаднаразова адмаўлялі. Дапамаглі сябры. Яго былы таварыш па Нясвіжскай семінары В. Філіповіч запрасіў беспрацоўнага настаўніка да сябе ў Лунінец і саступіў яму частку сваіх прыватных урокаў. Так лёс зноў звёў Коласа з Палессем.

Жылося ў Лунінцы нялёгка: заробак быў невялікі, ненадзейны і непастаянны. Канстанцін Міхайлавіч працягвае клапаціцца аб атрыманні пасведчання «аб добранадзейнасці» і ў траўні 1912 атрымлівае яго разам з прызначэннем у Купяціцкую школу Пінскага раёна, у 12 вёрстах ад Пінска. Прыехаў туды Я. Колас перад пачаткам навучальнага года. Але працаваць тут яму не прыйшлося: перавёўся ў Пінск у трэцяе прыходскае вучылішча.

Пасяліўся Якуб Колас на кватэры ў чыгуначнага лекара А. А. Валевіч па вуліцы водаправоднай (вул. Івана Чуклая, 63). Сёння на будынку былой 3. прыходскай школы, дзе цяпер размяшчаецца СПТВ-28 (вул. Чыгуначная, 7), устаноўлена мемарыяльная дошка.

Наведванне музея Якуба Коласа, гэтага асяродка беларускай культуры, паспрыяе не толькі бліжэйшаму знаёмству з усебаковай дзейнасцю народнага паэта, беларускай літаратурай і мастацтвам, але і духоўнаму ўзвышэнню таго, хто зойдзе ў гэты гасцінны Дом, дзе і цяпер жыве дух жыццялюбства, творчасці, пашаны да тых, хто працуе ў галіне мастацкага слова, любіць, шануе вялікі талент песняра.

ПОСТАЦЬ АДАМА МІЦКЕВІЧА Ў БЕЛАРУСКАЙ ПАЭЗІІ

УА "Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт"

Вабішчэвіч Г.А., 4 к., 2 гр., МПФ

Кафедра рускай і беларускай моў

Навуковы кіраўнік – ст. выкл. Варанец В.І.

Уплыў Адама Міцкевіча на беларускую паэзію такі значны, што водгукі ягоных твораў сустракаюцца ў вершах многіх нашых паэтаў. І гэта зразумела,